

Brussel, 28 mei 2021
(OR. en)

9163/21

SPACE 60
RECH 271
COMPET 427
MI 396
IND 146
ENV 375
EU-GNSS 28
TRANS 333
TELECOM 226
ENER 238
EMPL 262
CSDP/PSDC 282
CFSP/PESC 520

RESULTAAT BESPREKINGEN

---

van: het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.: 28 mei 2021
aan: de delegaties

---

nr. vorig doc.: 8956/21

Betreft: "De Nieuwe Ruimte voor de mens"
- Conclusies van de Raad (aangenomen op 28/05/2021)

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over "De Nieuwe Ruimte voor de mens", die de Raad in zijn 3797e zitting op 28 mei 2021 heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad over "de Nieuwe Ruimte voor de mens"

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN HETGEEN VOLGT:

- het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verleent de EU bevoegdheid op het gebied van ruimtevaart¹;
- de conclusies van de Raad van 30 mei 2017 over "een ruimtestrategie voor Europa", waarin de Commissie en de lidstaten worden aangemoedigd met relevante actoren samen te werken om de innovatie en ontwikkeling van ruimtetoepassingen, bedrijfsmogelijkheden, bewustmakingsactiviteiten en industriële capaciteit te faciliteren, onder meer voor "nieuwe ruimtevaart"-bedrijven en -initiatieven, kleine en middelgrote ondernemingen, en startende en doorgroeiende ondernemingen;
- de conclusies van de Raad van 28 mei 2019 over "de ruimte als katalysator", die werden bevestigd tijdens de negende zitting van de Ruimteraad, waarin wordt erkend dat het ruimtelandschap een grondige transformatie doormaakt, tot wasdom komt en vorm krijgt door nieuwe actoren, zoals nieuwe ruimtevaartlanden en met name nieuwe private actoren;
- de conclusies van de Raad van 29 november 2019 over "ruimtevaartoplossingen voor een duurzaam noordpoolgebied", waarin erkend wordt dat de "nieuwe ruimtevaart" kansen biedt waarmee, onder andere, nieuwe ruimtevaartgerelateerde diensten en oplossingen kunnen worden gecreëerd voor het lenigen van de behoeften van het noordpoolgebied;

---

¹ Met name de artikelen 4, lid 3, en 189.

- de conclusies van de Raad van 4 juni 2020 over "de ruimte voor een duurzaam Europa", waarin de opkomst van de zogeheten "nieuwe ruimtevaart" wordt erkend en waarin de Commissie verzocht wordt een diepgaande analyse te maken van het huidige landschap en de toekomstige perspectieven van de Europese nieuwe ruimte en de bijdrage ervan aan de Europese economie, waarbij bestaande marktmogelijkheden worden uitgebreid, kleine en middelgrote ondernemingen en startende ondernemingen worden ondersteund, en rekening wordt gehouden met de opkomst van nieuwe actoren en nieuwe ontwikkelingen;
- de conclusies van de Raad van 11 november 2020 over "richtsnoeren voor de Europese bijdrage aan de vaststelling van kernbeginselen voor de mondiale ruimte-economie" die zijn bevestigd tijdens de tiende zitting van de Ruimteraad, waarin het belang van een innovatiestrategie voor de "nieuwe ruimtevaart" wordt onderstreept, met de nadruk op meer commercialisering, concurrentievermogen en efficiëntie en gemeenschappelijke Europese doelstellingen voor de middellange en lange termijn;
- de conclusies van de Raad van 16 november 2020 over "een herstel dat de overgang naar een meer dynamische, veerkrachtige en concurrerende Europese industrie bevordert", waarin wordt benadrukt dat de EU een ambitieus en assertief Europees industriebeleid moet voeren ten behoeve van een duurzaam, aantrekkelijk en concurrerend ondernemingsklimaat teneinde het grote potentieel te ontsluiten dat besloten ligt in de overloopeffecten van nauwere samenwerking binnen netwerken van onderling verbonden bedrijven in de gehele EU, waarbij onder meer strategische afhankelijkheden in kaart moeten worden gebracht en moeten worden gereduceerd, en de veerkracht in de gevoeligste industriële ecosystemen en op specifieke gebieden zoals ruimtevaart moet worden vergroot;

I. Context en dynamiek van de Europese ruimtevaartsector

1. IS VAN MENING dat de ruimtevaartsector een snelle transformatie en expansie doormaakt op wereldschaal als gevolg van technologische disruptie, nieuwe manieren om bestaande capaciteit te benutten, commercialisering, democratisering van de ruimte, en dat de ruimtevaart zich ontwikkelt tot een rendabele sector, waarin nieuwe bedrijfsmodellen ontstaan tussen bedrijven van verschillende omvang;
2. HOUDT REKENING MET de recente dynamiek in de richting van convergentie van de institutionele en particuliere markten, met onder meer een groeiende rol van de industrie. Dit leidt tot de openstelling van de ruimtevaartsector voor nieuwe gebruikers en spelers, die innovatieve en betaalbare ruimtevaartproducten en ruimterelateerde diensten kunnen leveren, en maakt het ook mogelijk bij landen die niet eerder bij ruimtevaartactiviteiten betrokken waren, een grotere belangstelling voor ruimtevaart te wekken;
3. ERKENT dat de ruimtevaartsector nieuwe markten in Europa en de rest van de wereld creëert en verkent, op basis van nieuwe technologische ontwikkelingen en marktbenaderingen die gericht zijn op kostenverlaging en grotere flexibiliteit en wendbaarheid, waarbij de continuïteit van waarnemingen en de kwaliteit en veiligheid van grondtechnologieën en ruimtesystemen worden gewaarborgd. Deze dynamiek wordt bevorderd door spin-in-innovatie, een grotere kruisbestuiving van niet-ruimtevaartsectoren met ruimtevaarttechnologieën en -toepassingen, en de opkomst van nieuwe toepassingen en diensten die profiteren van de snelle ontwikkeling van digitale technologieën en de integratie van systemen voor verwerking van gegevens afkomstig van open gegevens van Copernicus, naast andere onderdelen;
4. BENADRUKT het belang van ruimtevaarttechnologie, -gegevens en -toepassingen voor het vinden van oplossingen voor de klimaattransitie en de ontwikkelingen met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, naast de doelstellingen van de Europese Green Deal en de evolutie naar een holistische visie op onze planeet om de complexiteit en systematiek ervan beter te begrijpen en te waarderen, alsook de interdependentie tussen het milieu en ons welzijn, onze gezondheid en het sociaal-economische systeem;

II. De Europese benadering van de Nieuwe Ruimte

5. ERKENT dat snelle en aanhoudende transformaties een Europese benadering van de Nieuwe Ruimte vereisen; BENADRUKT het potentieel van de Nieuwe Ruimte om bij te dragen tot de verwezenlijking van de algemene doelstellingen van de Europese Unie, daaronder begrepen de groene en de digitale transitie en het versterken van de veerkracht van Europa. De Nieuwe Ruimte draagt ook bij tot andere beleidsterreinen en beïnvloedt de Europese samenleving en economie, en biedt antwoorden op de behoeften van de burger;
6. ERKENT dat er behoefte is aan een gemeenschappelijke visie op de Nieuwe Ruimte, waarbij rekening wordt gehouden met de Europese context, cultuur en structuren. Een Europese benadering van de Nieuwe Ruimte moet de hele ruimtevaartwaardeketen bestrijken, met inbegrip van upstream-, midstream- en downstreamsegmenten, met een nieuw innovatie- en ondernemingsperspectief en met randvoorwaarden die de opkomst van nieuwe Europese spelers en de opbouw en onderlinge koppeling van ruimtevaartecosystemen overal in Europa bevorderen, door belemmeringen voor regelgeving en markttoegang te verminderen, waardeketens open te stellen, benaderingen voor overheidsopdrachten te veranderen en te zorgen voor meer particuliere investeringen;
7. ERKENT de innovatieve capaciteit van de particuliere sector, die steeds meer wordt aangestuurd door particuliere investeringen, en de waarde die deze sector voor de ontwikkeling van de Europese ruimtevaartsector kan opleveren;
8. BENADRUKT dat Europese, nationale en regionale ecosystemen centraal staan in de Europese benadering van de Nieuwe Ruimte; ERKENT de noodzaak van een coherente aanpak van het downstreamsegment, waarbij de openheid voor nieuwe spelers in de ruimtevaart, namelijk kleine en middelgrote ondernemingen, midcaps, scale-ups en start-ups, zowel in de begin- als in de groeifase, wordt bevorderd, en waarbij daarnaast ruimtevaartgerelateerd ondernemerschap en capaciteitsopbouwende en ondersteunende maatregelen, daaronder begrepen financieringsmogelijkheden ter bevordering van ruimtevaartecosystemen overal in Europa, worden bevorderd;

9. ONDERSTREEPT de rol van fundamenteel en toegepast onderzoek, ontwikkeling en innovatie voor de Nieuwe Ruimte als aanvulling op de traditionele ruimtevaart, zoals onder meer high-performance computing, artificiële intelligentie (AI) en kwantumtechnologie, met een combinatie van verschillende technologieën, waarbij kostenverlaging in nieuwe ruimtesystemen wordt bevorderd door miniaturisering en een grotere veelzijdigheid van ruimtevaartplatforms, voor kwalitatief hoogwaardiger, kosteneffectief en veilig in de ruimte gestationeerde gegevens, informatie en diensten; en ONDERSTREEPT de rol van nieuwe technologieën en ontwerpbenaderingen, onder meer voor ruimteverkenning en -gebruik, en voor herbruikbaarheid van ruimteplatforms;
10. BENADRUKT hoe belangrijk het is te voorzien in de specifieke behoeften aan toegang tot de ruimte voor actoren in de Nieuwe Ruimte, indien nodig, door middel van aangepaste en complementaire grondinfrastructuur;
11. WIJST OP de rol van de EU en de lidstaten in de internationale en multilaterale context en op de bijdrage van de Nieuwe Ruimte aan de bevordering van ruimtevaartdiplomatie;
12. BENADRUKT de waarde die door de Nieuwe Ruimte wordt gecreëerd voor de samenleving, de economie en het milieu, en hoe ruimtevaart ecologische, maatschappelijke en economische voordelen mogelijk maakt, aangezien deze voordelen steeds meer afhankelijk zijn van in de ruimte gestationeerde voorzieningen voor telecommunicatie-, navigatie- en aardobservatietoepassingen, wat gevolgen heeft voor de duurzaamheid en de groene en de digitale transitie; en BENADRUKT dat ruimtetoeepassingen, -diensten en -gegevens in toenemende mate moeten worden gebruikt in nauwe samenwerking met de eindgebruikers, de belanghebbenden en de ruimtevaartindustrie in alle lidstaten, teneinde die ecologische, maatschappelijke en economische voordelen te behalen;

III. EU- programma's en initiatieven en hun bijdrage tot een sterkere Nieuwe Ruimte

13. BENADRUKT dat de huidige onderdelen van het ruimtevaartprogramma Copernicus, Egnos en Galileo bijdragen aan en profiteren van de Nieuwe Ruimte, wat betreft de marktintroductie van in de ruimte gestationeerde gegevens en signalen, informatie voor de ontwikkeling van nieuwe toepassingen, producten en diensten; WIJST in dit verband OP het potentieel van Govsatcom;
14. ONDERKENT de mogelijkheden die operationele diensten op het gebied van omgevingsbewustzijn in de ruimte bieden om veilige, beveiligde en duurzame ruimtevaartactiviteiten te ondersteunen en de Europese ruimte-infrastructuur te beschermen, met de upgrade en verdere ontwikkeling van het sensorsysteem en de catalogus van voorwerpen en diensten in de ruimte, momenteel aangeboden via EU-SST; BENADRUKT het belang van de ontwikkeling van een toekomstige aanpak voor ruimteverkeersbeheer (Space Traffic Management - STM) voor Europa, alsook van richtinggevende mondiale normen;
15. BENADRUKT het belang van traditionele en innovatieve aanbestedingen in de EU-programma's, met een grotere openheid en transparantie in het beleid en de procedures, in alle onderdelen van de toeleveringsketens, waarbij de betrokkenheid van start-ups, scale-ups, andere kleine en middelgrote ondernemingen en midcaps wordt bevorderd;
16. HERINNERT AAN de ontwikkeling van het Europese ruimtevaartbeleid en het belang van het zoeken naar complementariteit en een gestructureerde aanpak voor het ontwikkelen van synergieën tussen de lidstaten, de Commissie, het EUSPA, het ESA en andere met de uitvoering belaste entiteiten en belanghebbenden op basis van hun deskundigheid, rollen en verantwoordelijkheden, om de doelstelling van het EU-ruimtevaartprogramma op het gebied van de Nieuwe Ruimte optimaal te kunnen verwezenlijken;

17. **BENADRUKT** dat verdere synergieën en complementariteit van het ruimtevaartprogramma van de EU met andere EU-programma's, namelijk onderzoek en technologische ontwikkeling en innovatie via Horizon Europa, het programma Digitaal Europa, het Europees Defensiefonds, InvestEU, de herstel- en veerkrachtfaciliteit en de Europese structuur- en cohesiefondsen, moeten worden bevorderd om de investeringen in de ruimtevaartsector, met inbegrip van het ecosysteem van de Nieuwe Ruimte, te stimuleren, de efficiëntie bij het gebruik van publieke middelen te maximaliseren, het bewustzijn omtrent de kansen die deze programma's aan actoren in de Nieuwe Ruimtevaart bieden, te vergroten en een concurrerende en innovatieve ruimtevaartsector te bevorderen;
18. **HERHAALT** dat het van essentieel belang is de ontwikkeling van geavanceerde vaardigheden, het delen van kennis en opleiding te blijven ondersteunen om in heel Europa de nodige competenties te creëren, onder meer met meer steun aan landen met opkomende ruimtevaartcapaciteit, en de diversiteit in de sector te bevorderen, evenals de belangstelling van jongeren voor studie op het gebied van wetenschappen, technologie, engineering en wiskunde te vergroten;

IV. Naar een innovatieve, veerkrachtige en concurrerende ruimtevaartsector van de Unie om de kansen van de Nieuwe Ruimte te benutten

19. **ONDERSTREEPT** dat de combinatie van aanbod- en vraaggestuurde benaderingen van cruciaal belang is voor het bevorderen van kruisbestuiving van ruimte- en niet-ruimtetechologieën, -diensten en -toepassingen via verschillende beleidsmaatregelen en sectoren, zowel publieke als particuliere, om waardecreatie en marktacceptatie voor veilige digitalisering en ecologisch duurzame oplossingen te bevorderen door middel van een gebruikersgerichte aanpak;

20. ONDERKENT het belang van het Europese concurrentievermogen in de context van de Nieuwe Ruimte en de noodzaak om particuliere investeringen te stimuleren en marktgebaseerde benaderingen te versterken om in Europa gevestigde technologieontwikkelaars, -leveranciers en -dianstaanbieders te versterken en de ontwikkeling van innovatieve en disruptieve technologieën en industriële capaciteiten te ondersteunen; BENADRUKT hoe belangrijk het is veerkracht te bereiken in Europese strategische waardeketens in de ruimtevaart, door middel van technische voorschriften, normen, overheidsopdrachten en financieringsinstrumenten;
21. BENADRUKT dat de Europese sterke punten nog moeten worden versterkt met het oog op een meer innovatieve, veerkrachtige en concurrerende ruimtevaartsector op gebieden als kritieke componenten, veilige verbindingen in de ruimte, industriële allianties op het gebied van micro-elektronica en grondstoffen;
22. NEEMT NOTA van het voornemen van de Commissie om, ter ondersteuning van de strategische autonomie op het gebied van de toegang tot de ruimte, bij te dragen aan de inspanningen voor de ontwikkeling van een gemeenschappelijke routekaart voor de volgende generatie lanceerinrichtingen en lanceertechnologieën en -infrastructuren, in nauwe coördinatie en samenwerking met de lidstaten en het ESA en de industrie, waarbij de beginselen van een open economie geëerbiedigd worden;
23. BENADRUKT het belang van randvoorwaarden die van essentieel belang zijn om ondernemerschap te bevorderen en het creëren van nieuwe zakelijke kansen, de groei van nieuwe markten en innovatie-ecosystemen te vergemakkelijken;
24. ONDERSTREEPT dat het huidige beleid inzake vrije en open aardobservatiegegevens een belangrijke rol speelt bij het stimuleren van een sterke vraag naar gegevens en informatie en een essentieel instrument is dat bijdraagt aan een doeltreffend Europees ruimtevaartecosysteem, waardoor de markt downstreamtoepassingen kan ontwikkelen voor een groot aantal particuliere en institutionele klanten;

25. ONDERKENT de nieuwe mogelijkheden die de beschikbaarheid en toegankelijkheid van hogeresolutiegegevens bieden om de convergentie van aardobservatie en artificiële intelligentie te bevorderen met het oog op een beter vermogen om niet-technische gebruikers oplossingen aan te bieden, hetgeen zich rechtstreeks vertaalt in voordelen voor de Europese burger;
26. ONDERSTREEPT de rol van de ruimtevaart en de manier waarop in de ruimte gestationeerde gegevens en informatie een katalysator kunnen zijn voor verschillende EU-beleidsterreinen en ten goede kunnen komen aan de Europese datastrategie en EU-initiatieven, zoals het initiatief "Bestemming Aarde" in samenwerking met het ESA, het ECMWT en de Eumetsat, de gemeenschappelijke Europese dataruimte voor de Green Deal of de uitrol van 5G of de invoering van het internet der dingen;
27. NEEMT NOTA van het voornemen van de Commissie om werk te maken van de ontwikkeling van in de ruimte gestationeerde beveiligde connectiviteitscapaciteit als aanvulling op bestaande terrestrische en onderzeese connectiviteitsnetwerken;
28. ONDERSTREEPT het belang van cyberveiligheid voor systemen en operaties in het kader van de Nieuwe Ruimte op de grond en in de ruimte; en NEEMT NOTA van het mondiale marktpotentieel voor cyberbeveiligingsoplossingen, dat kansen biedt aan Europese bedrijven, waaronder start-ups, kleine en middelgrote ondernemingen en midcaps;
29. BENADRUKT dat moet worden gezorgd voor een duurzaam gebruik van de ruimte door alle ruimtevaartactoren, waaronder actoren in de Nieuwe Ruimte, in overeenstemming met de desbetreffende verdragen en resoluties van de Verenigde Naties en met inachtneming van de aanbevelingen en richtsnoeren de Copuos van de VN;

V. Financiering en groei van Europese ruimtevaartbedrijven

30. BEKLEMT OONT het belang van risicokapitaalinvesteringen voor het gehele nieuwe ecosysteem van de Nieuwe Ruimte; en ERKENT dat op nationaal en regionaal niveau publieke financieringsregelingen en -instrumenten moeten worden ontwikkeld als een instrument om het risico weg te nemen bij investeringen en als middel om particuliere investeringen aan te trekken, ter aanvulling van financieringsinstrumenten zoals aandelen- en schuldfinanciering voor startende ondernemingen, scale-ups in de vroege stadia en andere kleine en middelgrote ondernemingen en midcaps in de groeifasen, met als doel het aantal particuliere investeerders in de segmenten van de ruimtevaartmarkten en de geïnvesteerde bedragen aan particulier kapitaal te verhogen;
31. IS INGENOMEN MET het initiatief voor ondernemerschap in de ruimte Cassini (Competitive Space Start-ups for INnovation), dat gericht is op een EU-ruimtevaartfonds van 1 miljard EUR, waarbij ten volle gebruik wordt gemaakt van InvestEU om de toegang tot financiering te vergemakkelijken, en de rol ervan bij het uitbreiden van het aantal start-ups in de EU, het bouwen van bedrijven op basis van innovatieve EU-ruimtevaarttechnologieën, -diensten en -toepassingen en het versnellen van hun groei en opschaling;
32. BENADRUKT hoe belangrijk het is dat overheden worden aangemoedigd om overheidsopdrachten en precommerciële inkoop van innovatieve oplossingen te gebruiken als een manier om de commercialisering te vergemakkelijken en start-ups, kleine en middelgrote ondernemingen en midcaps in de ruimtevaartindustrie marktmacht te geven en digitale diensten op basis van ruimtegegevens te leveren;

VI. Toezicht en evaluatie

33. VERZOEKT de Commissie een regelmatige impactmeting van de ruimtevaartsector binnen de Europese economie te bevorderen, rekening houdend met de bestaande werkzaamheden, met bijzondere aandacht voor de Nieuwe Ruimte, en in dat verband een methodologie te ontwikkelen die aantoont hoe de Nieuwe Ruimte de burgers en de Europese economie ten goede kan komen, en daarover regelmatig bij de Raad verslag uit te brengen;

34. BEKLEEMTOONT het belang van een evaluatie van de ecologische voetafdruk van Europese ruimtevaarttechnologieën in het kader van een globale kostenbenadering (economisch, ecologisch, maatschappelijk), met als doel de milieuprestaties van de Europese ruimtevaartsector te verbeteren;
35. BEKLEEMTOONT dat bij het meten van de impact van de Nieuwe Ruimte op de Europese economie rekening moet worden gehouden met een aantal variabelen, waaronder het aantal gecreëerde banen, de uitvoer, de investeringsniveaus, de verkoop en de inkomsten, met het oog op een echte momentopname van de trends en ontwikkelingen van de Nieuwe Ruimte in Europa, waarbij maatschappelijke en milieu-uitdagingen worden aangepakt en de meerwaarde van de ruimtevaart en de voordelen ervan voor de samenleving en voor het welzijn en de veerkracht van de burgers worden aangetoond;

VII. Prioritaire acties

36. ROEPT de Commissie OP om in overleg met de lidstaten een innovatiestrategie voor de Nieuwe Ruimte voor te stellen, die de hele waardeketen en de toegang tot financiering omvat, met het oog op het tot stand brengen van een innovatieve en concurrerende ruimtevaartsector van de Unie;
37. ROEPT de Commissie en het EUSPA OP om door middel van een actieplan het gebruik van ruimtediensten te bevorderen door de vaststelling van ruimtevaartoplossingen in een breed scala van EU-beleid te stimuleren en het concurrentievermogen van de EU-downstream-ruimtevaartindustrie te vergroten, het clusteren van downstream-ruimtevaarttoepassingen en -gebruikers in de hele Unie te vergemakkelijken, met bijzondere aandacht voor capaciteitsopbouw in de lidstaten met opkomende ruimtevaartcapaciteit, en waar nodig de ontwikkeling van normen en standaarden te overwegen.